

Sygn. akt II CO 36/21

POSTANOWIENIE

Dnia 25 sierpnia 2021 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Anna Owczarek

w sprawie z powództwa L. K.
przeciwko N. K.
o zapłatę, sygn. akt I Nc [...]
na posiedzeniu niejawnym
w Izbie Cywilnej w dniu 25 sierpnia 2021 r.,
na skutek przedstawienia przez Sąd Rejonowy w Ś.
wniosku o oznaczenie sądu właściwego do rozpoznania sprawy,

**odmawia oznaczenia sądu, przed który należy wytoczyć
powództwo.**

UZASADNIENIE

Pismem przewodnim z dnia 9 marca 2021 r. Sąd Rejonowy w Ś. zwrócił się do Sądu Najwyższego o oznaczenie na podstawie art. 45 § 1 k.p.c. sądu właściwego do rozpoznania sprawy z powództwa L. K. przeciwko N. K. o zapłatę. Sąd wskazał, że z uzasadnienia pozwu wynika, że pozwana zamieszkuje w Szwecji i nie posiada statusu przedsiębiorcy.

Sąd Najwyższy zważył:

Przedstawienie okoliczności, które świadczą o wystąpieniu stanu rzeczy wypełniającego hipotezę normy wynikającej z art. 45 k.p.c., należy w obecnym stanie prawnym do sądu występującego z wnioskiem o oznaczenie sądu właściwego. Wystąpienie takie musi mieć właściwą formę procesową,

tj. postanowienia z uzasadnieniem wskazującym jego motywy (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 10 września 2020 r., IV CO 184/20, niepubl., z dnia 29 maja 2018 r., III CO 56/18, OSNC-ZD 2019/2/25; z dnia 1 czerwca 2015 r., III CO 37/15, OSNC 2015/12/150; z dnia 13 listopada 2007 r., III CO 17/07 nie publ.). Sąd uprawniony poprzestał na wydaniu zarządzenia o przekazaniu pozwu z pismem przewodnim zawierającym prośbę o oznaczenie sądu - instytucję nieznaną polskiemu systemowi prawa procesowego.

Z tej przyczyny Sąd Najwyższy nie miał podstaw do wydania orzeczenia w trybie art. 45 k.p.c.

Ubocznie należy zauważyć, że hipotezą art. 45 k.p.c. objęte zostały wyłącznie takie przypadki, w których właściwości miejscowej nie da się ustalić na podstawie przepisów Kodeksu. W niniejszej sprawie żaden element stanu faktycznego wymaganego do ustalenia właściwości sądów polskich bądź jej braku nie budzi wątpliwości, gdyż zarówno miejsce pobytu pozwanego, jak i miejsce wykonania zobowiązania znajdują się w Szwecji. Okoliczności te pozwalają określić jurysdykcję zgodnie z przepisami rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1215/2012 z dnia 12 grudnia 2012 r. w sprawie jurysdykcji i uznawania orzeczeń sądowych oraz ich wykonywania w sprawach cywilnych i handlowych. Rozporządzenie to jako akt prawa wtórnego UE o bezpośrednim zastosowaniu ma pierwszeństwo przed postanowieniami Kodeksu postępowania cywilnego. Na mocy art. 1099 § 1 k.p.c. skutkiem stwierdzenia braku jurysdykcji krajowej przez sąd powszechny jest odrzucenie pozwu, a nie skierowanie wniosku do Sądu Najwyższego. Należy odróżnić sytuację braku jurysdykcji sądów polskich od sytuacji, w której jurysdykcja ta co do zasady przysługuje, lecz okoliczności sprawy nie pozwalają wskazać właściwości miejscowej sądu, która daje podstawę do wystąpienia z wnioskiem w trybie art. 45 k.p.c.

Z tych względów Sąd Najwyższy odmówił oznaczenia sądu, przed który należy wytoczyć powództwo.

jw